

Aika Tiistai 8.11.2022 klo 19.00

Paikka Seurakuntatalo, Ylipääntie 11, 91980 Lumijoki

ASIALISTA: asiat 1–8 (19 § - 26 §)

1. Kokouksen avaus
2. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
3. Pöytäkirjantarkastajat
4. Työjärjestyksen hyväksyminen
5. Veroprosentin määrääminen vuodelle 2023
6. Muut mahdolliset asiat
7. Tiedoksi
8. Muutoksenhakuohjeet ja kokouksen päättäminen

19 §

KOKOUKSEN AVAUS

asia 1

KV: Puheenjohtaja Seppo Pietilä avasi kokouksen.

20 §

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

asia 2

Kokouskutsu on ollut nähtävänä kirkkoherranviraston ilmoitustaululla ti 1.11.2022 lähtien, sekä samana päivänä lähetetty valtuutetuille ja kirkkoneuvoston puheenjohtajille. Kokouskutsuun on liitetty tieto, että kokouksen tarkastettu pöytäkirja on nähtävänä samassa paikassa ke 9.11.2022 alkaen kuukauden ajan (KL 25 luku 3 §).

Esitys: Nimenhuudon jälkeen kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

KV: Pidettiin nimenhuuto. Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

21 §

PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALINTA

asia 3

Esitys: Valitaan kokoukselle kaksi pöytäkirjantarkastajaa, jotka tarvittaessa toimivat myös ääntenlaskijoina. Edellisessä kokouksessa pöytäkirjantarkastajina olivat Ritva Lettojärvi ja Mika Litola.

KV: Anne Meskus ja Sisko Sutela esitettiin ja valittiin pöytäkirjantarkastajiksi.

Pöytäkirja tarkistettu 8.11.2022

---

22 §
TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN
asia 4

Esitys: Kirkkovaltuusto hyväksyy kokouskutsun mukaisen työjärjestyksen.

KV: Esitys hyväksyttiin.

Muihin asioihin lisättiin yksi asia:

1. Kirkkopuiston rakentaminen

23 §
VEROPROSENTIN MÄÄRÄÄMINEN VUODELLE 2023
asia 5

Kirkkoneuvosto on kokouksessaan 7/2022 68 § käsitellyt Lumijoen seurakunnan tuloveroprosentin määräämistä vuodelle 2023 talousjohtaja Heikki Ilkon esittelemänä:

Vuoden 2023 alusta voimaan tuleva verotulouudistus siirtää kuntien verotuloja valtiolle hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi. Verorakenteen muutokset eivät saa voimaan tulleessaan aiheuttaa verotuksen kiristymistä. Ansiotuloverotuksen muutokset toteutetaan nykyisen verojärjestelmän sisällä muuttamalla valtion tuloveroasteikkoa, kuntien veroprosentteja sekä useita eri vähennyksiä. Valtion- ja kunnallisverotuksen veropohjat yhdistetään siten, että tulosta tehtävät vähennykset myönnetään jatkossa samoin perustein ja samansuuruisena sekä valtionverotuksessa että kunnallisverotuksessa.

Kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja alennetaan 12,64 %-yks. ja valtion verotusta kiristetään vastaavasti.

Valtion verotuksen toteutetaan pääasiassa tuloveroasteikon kautta, joka alkaisi nykyistä alemmalta tulotasolta ja siihen tulisi yksi porras lisää.

Kirkollisveroprosentti jätetään seurakuntien vapaaehtoisesti tehtäväksi. Seurakuntien veropohjana on ollut pääasiassa kuntien verotuspohja.

Verouudistuksessa kirkollisveron tuotto arvioidaan kasvavan noin 54 milj. euroa, ellei veroprosentteja alenneta alentamispainetaulukon mukaisesti (esitellään kokouksessa). Tämä johtuu siitä, että uudistuksessa valtion tuloveron määrä kasvaa merkittävästi ja ensisijaisesti valtion tuloverosta tehtävät vähennykset kohdistuvat nykyistä enemmän valtion tuloveroon ja nykyistä vähemmän kunnallis- ja kirkollisveroon. Kirkko siis saisi sote-verouudistuksen yhteydessä perusteetonta hyötyä ja vastaavasti seurakuntaan kuuluvat verovelvolliset maksaisivat kirkollisveroa nykyistä enemmän.

Jotta uudistus olisi kirkollisveron osalta tuottoneutraali, kirkollisveroprosentin keskimääräinen alentamistarve on VM:n laskelmien mukaan kokonaistasolla noin 0,08 prosenttiyksikköä. Alentamistarve jakautuu kuitenkin seurakuntien välillä eri tavalla, johtuen erilaisista veropohjista. Kirkkolain 15 luvun 2 §:n mukaan kirkollisveroprosentti määrätään 0,05 prosenttiyksikön tarkkuudella, minkä johdosta pienin mahdollinen veroprosentin alentaminen on 0,05 %:a.

Tämänhetkisen arvion mukaan kirkollisveron tuotto kasvaisi yhteensä noin 18 milj. euroa, vaikka kirkollisveroprosentteja alennettaisiin alentamispainelaskelman mukaisesti.

Kirkkohallitus kehottaa seurakuntatalouksia tarkastelemaan kirkollisveroprosenttiaan VM:n alentamistaulukkuhuomioiden, ja päättämään veroprosentista niin, että verouudistus olisi lain tavoitteen mukaisesti neutraali myös kirkkoon kuuluvien näkökulmasta.

Lumijoen seurakunnan verotulojen arviointi uudistuksen osalta on vaikea arvioida, mutta verottajan laskelman mukaan Lumijoen seurakunnan tulisi laskea veroprosenttiaan 0,1 prosenttia.

Verotusmenettelystä annetun lain mukaan seurakunnan tulee ilmoittaa tuloveroprosentin suuruus Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Ilmoitus tehdään myös silloin, kun tuloveroprosenttiin ei tule muutosta. Kirkkovaltuuston päättämä kirkollisveroprosentti on verovuosikohtainen.

Kirkkolain 15 luvun 2 §:n mukaan kirkkovaltuusto tai yhteinen kirkkovaltuusto vahvistaa tuloveroprosentin lähimpään 0,05 prosenttiyksikköön.

Kun koronatilanne alkuvuonna 2022 vaikutti jo helpottavan, Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Maailma oli jälleen aivan uuden tilanteen edessä. Sota Euroopassa järkytti yleistä turvallisuudentunnetta ja toi epävarmuutta talouteen. Erilaiset Venäjälle asetetut talouspakotteet, Venäjän vastatoimet ja pakotteiden seurauksena tapahtunut voimakas Venäjän kaupan heikentyminen, energian hinnan nousu sekä muutokset liikenteessä ja matkailussa vaikuttavat niin yksityisten ihmisten kuin yritystenkin toimintaan merkittävästi.

Kansantalouden tuotanto (BKT) kasvoi 3,3 % vuonna 2021. Tilastokeskuksen mukaan bruttokansantuotteen volyymi pieneni vuoden 2021 ensimmäisellä vuosineljänneksellä, mutta kasvoi voimakkaasti toiselta vuosineljänneksellä lähtien, jolloin se ylitti koronakriisiä edeltäneen tasonsa. Talous toipui vuonna 2021 ennakoitua nopeammin. Bruttokansantuote kasvoi vielä alkuvuoden 2022 aikanakin, mutta kasvun ennustetaan heikkenevän nopeasti. Talousnäköymä on heikentynyt kesän aikana, erityisesti kärjistynyt energiakriisi on kasvattanut taantumariskiä. Sota, inflaatio ja nousevat korot ovat painaneet kuluttajien luottamuksen talouteen historiallisen alhaisiin lukemiin. (Suomen pankki, 18.8.2022)

Valtiovarainministeriö ennusti kesäkuussa (17.6.2022) kuluvan vuoden talouskasvuksi 1,4 prosenttia ja Suomen pankki (21.6.2022) 1,7 prosenttia. OP:n elokuisen ennusteen mukaan kasvu olisi 2 prosenttia ja säästöpankkiryhmän ennusteen mukaan 1,6. Uudempia ennusteita (Kuntarahoitus, Suomen pankki, liikepankit jne.) saadaan syyskuun aikana.

Kuluttajahintojen nousu leikkaa kotitalouksien ostovoimaa, kulutusta ja talouden kasvua. Palkansaajien reaaliensiot laskivat huhti-kesäkuussa 4,6 % (Tilastokeskus, 26.8.2022)

Inflaation odotetaan olevan vuonna 2022 noin 5,8 prosenttia (VM 17.6.2022). Energian hinta pitää inflaatiota korkeana koko vuoden 2022 ajan ja se on suurin inflaatiota kiihdyttävä tekijä tänä vuonna. Suomen pankin (21.6.2022) vuoden 2022 inflaatioennuste on 5,6 %, OP:n (22.8.2022) ennuste on 6,8 % ja säästöpankkiryhmän (8.8.2022) ennuste 6,5 %.

Valtiovarainministeriön kesäkuisten ennusteiden mukaan BKT kasvaisi 1,1 % vuonna 2023 ja 1,3 % vuonna 2024. Uusia ennusteita julkaistaan syyskuussa (Suomen pankki, Kuntarahoitus, Palkansaajien tutkimuslaitos jne.)

Ansiotasoindeksin ennustetaan kasvavan 3 % vuonna 2023 (VM 17.6.2022).

Kuntien saamiin verotuloihin vuonna 2023 vaikuttaa olennaisesti 1.1.2023 voimaan tuleva sote-verouudistus, joka siirtää kuntien verotuloja valtiolle hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi.

Inflaatio voimistui merkittävästi jo pandemian loppupuolella, mitä selittää ainakin pandemian vaikutukset tuotantoketjuihin, muuttunut kulutuskysyntä, talouden nopea toipuminen pandemiasta ja finanssipoliittinen elvytys. Sota ja sen vaikutukset ovat kiihdyttäneet inflaatiota entisestään. Hinnat ovat nousseet laajalti, mutta erityisesti energian hinnan nousu ja energian riittävyys aiheuttavat huolta kaikkialla Euroopassa.

Kuluttajahinnoissa on edelleen nousupaineita. Tulevasta talvesta ennustetaan vaikeaa. Myös korot ovat nousseet. Kaikki tämä vaikuttaa talouden nykytilaan voimakkaasti.

Inflaatio, kuluttajahintojen vuosimuutos, oli 7,8 % heinäkuussa, kun se edellisen vuoden heinäkuussa oli 1,9 %. Euroalueen inflaatio oli ennakkotietojen mukaan heinäkuussa 8,9 % (www.tilastokeskus.fi). Heinäkuussa kuluttajahintoja nosti vuoden takaiseen verrattuna eniten sähkön, bensiinin, dieselin ja omakotitalon peruskorjausten kallistuminen.

Työllisyysaste on kuluneen vuoden aikana jatkanut kasvuaan. Työllisten määrä on lisääntynyt koronapandemiaa edeltävään aikaan verrattuna. Työllisyysodotukset ovat kuitenkin laskussa kaikilla toimialoilla, mikä ennakoii työllisyystilanteen heikkenemistä. Suhdannenäköymä yhdessä heikentyneiden työllisyysodotusten kanssa ennakoii pitkään jatkuneen suotuisan työllisyyskehityksen päättymistä. Työttömyyden lasku on jo taittunut. (Suomen pankki, 18.8.2022)

Pöytäkirja tarkistettu 8.11.2022

Työllisyysaste oli heinäkuussa 73,7 prosenttia, mikä on 1,3 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuoden 2021 heinäkuussa. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työllisiä oli heinäkuussa 49 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömiä oli 190 000, mikä oli 12 000 vähemmän kuin vuosi sitten. Työllisyysasteen trendi (kausitasoitettu) saavutti jo 2021 vuoden heinäkuussa ennen koronakriisin puhkeamista helmikuussa 2020 vallinneen tason.

Tilastokeskuksen tietojen (12.08.2022) mukaan koko talouden työpäiväkorjattu palkkasumma oli vuoden 2022 kesäkuussa 6,2 % suurempi kuin kesäkuussa 2021. Työpäiväkorjattu palkkasumma kasvoi kesäkuussa kaikilla päätoimialoilla vuoden 2021 kesäkuuhun verrattuna. Palkkasumma kasvoi yksityisellä sektorilla kesäkuussa 7,9 prosenttia vuodentakaisesta ja julkisella sektorilla 2,4 %. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan palkansaajien ansiot ovat heinä-syyskuussa 2,5 % suuremmat kuin vuotta aikaisemmin.

Pohjois-Pohjanmaalla oli elokuun lopussa 21.100 työtöntä työnhakijaa (ml. lomautetut), mikä on 1.400 enemmän kuin vuosi sitten. Kokoaikaisesti lomautettuja oli elokuun lopussa liki 1.300, mikä on 2.900 vähemmän kuin vuosi sitten.

Työttömyysaste oli Pohjois-Pohjanmaalla 11,2 %, mikä on 0,6 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuosi sitten. Koko maassa työttömyysaste on 10,3 %.

Lumijoen työttömyysprosentti oli elokuussa 6,2 % (v.2021 7,3 %, v.2020 12,6 %, v.2019 8,0 %).

Lumijoen elinkeinoelämän perustan, maatalouden, näkymät ovat koko Pohjois-Pohjanmaalla haastavat. Edellisen satokauden kuivuuden seurauksena monella kotieläintilalla on jouduttu turvautumaan ostorehuun, mikä lisää tuotantokustannuksia. Maataloudessa on kuitenkin tehty runsaita investointeja erityisesti maidon- ja naudanlihantuotannon modernisoinnissa ja tuotannon kasvattamisessa. (TEM)

Vuoden 2021 lopussa Lumijoella oli 1.762 asukasta. Jäsenmäärä on pysynyt samalla tasolla. Ennusteiden mukaan Lumijoen asukasluku laskee myös tulevaisuudessa.

Tänä vuonna syyskuun loppuun mennessä väestö on vähentynyt 5 henkilöllä.

Lumijoen seurakunnan jäsenmäärä on pysynyt tasaisena viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Tältä osin verotulojen väheneminen ei johdu ainakaan jäsenmäärän vähennyksestä.

Kirkon 1.3.2022 voimaan tullut virka- ja työehtosopimus (KirVESTES) on voimassa 29.02.2024 saakka. Palkkoihin on vuonna 2022 tehty 2,0 %:n yleiskorotus.

Vuoden 2023 palkantarkistusten määrästä, ajankohdasta ja toteutustavoista neuvotellaan 31.12.2022 mennessä eli tällä hetkellä ei ole tiedossa tulevien korotusten suuruutta.

Lomarajat maksetaan KirVESTES:n mukaisina.

Elokuussa alkuvuoden 2022 verotulokertymä oli 1,4 % suurempi kuin edellisenä vuonna samaan aikaan.

Kirkollisverotilitykset ovat pysyneet hyvällä tasolla pandemiasta huolimatta. Tätä selittää se, että ansiotason nousu palkankorotusten seurauksena ja eläkeläisten aiempaa korkeammat eläkkeet. Korona-ajan vaikutuksia seurakuntatalouksiin vähensivät valtion tukitoimet ja se, ettei koronan negatiiviset talousvaikutukset, kuten työtuntien väheneminen, lomautukset, irtisanomiset, vaikuttaisi kohdistuneen niihin ikäryhmiin, joiden kirkkoon kuuluvuus on tyyppillisesti korkeinta.

Inflaation kiihtyminen nostaa paineita suuremmille palkankorotuksille jo syksyllä 2022. Kunta-alan työsopimukseen liittyvä palkkaohjelma saattaa ennakoida nykyisiä korkeampia palkkoja tulevina vuosina muillakin sektoreilla. Kunta-alan palkkaohjelman vaikutuksia on vaikea arvioida.

Kirkollisveron määrään vaikuttavat yleisen kehityksen lisäksi veroperustemuutokset, kirkollisveroprosentin suuruus ja seurakunnan jäsenten ansiotulojen määrä.

Lumijoen seurakunnan verotulojen kertymä tammi-syyskuussa 2022 on 321.773 euroa. Verotulot ovat edellisvuoden samaan ajanjaksoon nähden laskeneet 0,6 prosenttia. Kaikkien seurakuntien verotulot ovat kasvaneet tammi-syyskuun aikana edellisvuoteen nähden 2,1 prosenttia.

Verotulot tulevat vielä tasoittumaan loppuvuonna, kun edellisvuosien oikaisut peritään elo-marraskuun verotuloista.

Vuoden 2022 talousarvion verotulot ovat 416.000 euroa valtion osuus 39.000 euroa eli kokonaisuudessaan 455.000 euroa.

Paikallisilla olosuhteilla on suuri merkitys arvioitaessa seurakunnan talouden kehitystä. Paikkakunnan työllisyyden ja yritysten toimintaedellytysten kehittymistä on pyrittävä seuraamaan mahdollisimman tarkasti.

Vuoden 2023 talousarvion pohjaksi voitaisiin määrätä 1,95 %:n tuloveroprosentti eli veroprosentti pidettäisiin entisellään. Tällöin verotuloja vuoden 2023 talousarvioon arvioidaan siis kertyvän noin 425.000 euroa.

Lisäksi seurakunta saa noin 39.000 euroa valtion osuutta.

Esitys (kirkkoneuvosto):   **Kirkkovaltuusto päättää Lumijoen seurakunnan kirkollisveroprosentiksi vuodelle 2023 1,95 %.**

KV: **Esitys hyväksyttiin.**
Asiasta keskusteltiin paljon, etenkin arvoituksellisen sähkönhinnan nousun valossa.

24 §
MUUT MAHDOLLISET ASIAT
asia 6

1. Kirkkokuiston rakentaminen

Seppo Pietilä kertoi ympäristötyöryhmän mietinnöistä kirkkokuiston suhteen. Heikki Laurila oppilastyönä on lupailut suunnitella alueelle ympäristödiplomin mukaista luonnonmukaista istutusta. Kokouksessa toiveina nousee myös hyötykasvien hyödyntäminen tässä suunnitelmassa esim. hedelmäpuiden istuttaminen. Suunnitteilla on myös kodan ja penkkien rakentamista kirkkokuistoon.

25 §
TIEDOKSI
asia 7

1. Kiinteistötarkastus on suoritettu 13.10.2022

Olli Lohi kertoi kiinteistöntarkastuksessa nousseista asioista. Kirkon katon kuntoa on kartoitettu ja kattoa tullaan korjaamaan jo loppusyksyn aikana muutamien reikien osalta. Lisäksi kirkon lisävaloja ja äänentoistoa huolletaan. Rappauksien korjaukset siirtyvät vuodelle 2023. Seurakuntatalolle on asennettu uusi lämminvesivaraaja. Kirkon lämmitys huolettaa ja tulevaisuuden mietinnässä on, että voisiko maalämpö olla ratkaisu kirkon lämmityksen suhteen.

26 §
MUUTOKSENHAKUOHJEET JA KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN
asia 8

Esitys: Kirkkovaltuusto antaa kirkkolain mukaisen valitusosoituksen, joka liitetään pöytäkirjan liitteeksi

KV: Esitys hyväksyttiin. Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 19.55.